

dador, sovint germànic (veg. els arts. precedents *Montadó, Montalé, Montassor, Montboló, Montbríó*; i així anirem veient *Montoriol, Montferrer, Montescot, Montesquiú* i innombrables). Per què no ací?

Precisament en el terreny germànic s'obren dues possibilitats, ben acceptables: a) BOBIN (Först. 319) i b) BODIN (Först. 323); formats amb el sufix -IN (trivial en aqueixa toponímia), i un i altre pertanyents a arrels fecundes: 40 noms en BOD-; no tants en BOB- (13, però s'hi aglomera BU- amb 8 més), i l'hipocòric *Bobo(n)* (Först. 317), que fa joc amb BOBIN; i en la nostra toponímia s'hi afegeixen BOBINGS >*Boencs* (gran mas en el Berguedà); i BOBILA, -AN >*Bovilà*, antic mas i cingleres en el Montseny.

Ens decantarem per BOBIN, tenint en compte que, 15 si fos l'altre, es trobarien formes, poques o moltes, amb -s- o -z- en les mencions medievals, tan nombroses, tant en el nom del castell igualadí com en el del Vallès; i no n'hi ha ni una.

Constin tots els parònims per si poguessin suscitar 20 dubtes. No conec més que una dada isolada d'un que seria valuós: un *Monte Bosin*, consta només en un doc. de 1035: «lo lloch anomenat *Eldeda*, de la vila de *Monte Bosin*, comtat de Girona» (*BABL* III, 254) interessaria trobar-ne més dades, però totes les 25 recerques han estat en va: res en Monsalv., en Alsius ni en Botet (*GGC*). Sembla coincidir amb *Elzeda* (te. St. Miquel de Cladells, avui *Sauleda*), però no és segur perquè hi ha altres *Sauleda, Aulet, Auleda* etc.; i essent hapax, un es pregunta si no seria err. de lect. 30 (p. ex. per *Mont-bon* o *Montbò*, te. Canet d'Adri). De tota manera no fóra objectable a l'etim. BOBIN, perquè en un hapax d'aquesta data podria haver-hi -s- ultracorrecta.

Segur i antic el cogn. *Montboy*: *Mosen Montboi* 35 a. 1461 (rossell.?), *RLR* I, 335, Johan de *Montboy*, governador de Càller a. 1386, firmant una carta pròpia (*BABL* IV, 133), i en aquests és probable que, com en el de la insultada per Ausiàs, s'accentués la *i*; però també s'hi pogué traslladar l'accent, car també 40 veiem aquest nom mateix, però en la variant amb *u*: Johan de *Muntbui* en una carta del mateix any que li dirigeix el rei Pere el Cerimoniós (ibid. 134). Probablement serien de llinatges amb arrel a Montbui (1 o 2).

Amb el trasllat d'accent trobo *Collbui* en el Vallespir, pron. *Koʃbúi*, en te. de Montalbà, collada en el serrat al N. del Roc de St. Salvador (XXIV, 106): també aquí tindrem COLLIS BOBINI amb COLLIS, paral·lel i quasi sinònim de MONS.

En fi, dos NLL de l'extrem Oest castellà: *Valencia de Mombuey* prov. de Badajoz (p.j. Jerez de los Caballeros) i *Mombuey* poble de la prov. de Zamora. Semblança extraordinària amb el nom català, però fóra ben inversemblant suposar que siguin manlles 55 del nostre, i també que tinguin la mateixa etim.: l'ús

amb article ja és indicatiu que es tracta d'un turó o vall on pasturarien vacades (com en la nostra serra del Boumort); no es veu per què Mz-Pi. pensa en l'ibèric per al nom zamorano; jo més aviat creuria MONS BÖVIUM genitiu plural vulgar, format com *ovium, navium* etc (-uey és resultat normal de òi en fonètica llolesa).

¹ Bohigas, massa respectuós amb Am. Pagès (sempre babau) dóna aquí, un text incompreensible —*trob acunçament*—, i contradictori pels mss. més antics. Era una dona de mala fama, que li havia «torbat» els seus «amors» i cobrat per «acunçar» els d'un altre.— ² En el terme del poble igualadí és clar que hi ha diverses fonts potables com en tot poble habitat, però cap digna de nota: la *GGC* no n'esmenta ni una. En Madoz (s.v. *Monbuy*) alludeix a algunes i particularment la *fuenta de Sanabuja*. En Pau Miró, en l'excel·lent enq. que ens hi féu, en diu 4 o 5 amb noms adotzenats, entre ells aquesta *ʃon del sanáu.žə*; un altre cita una font del *bufó* o sigui d'aqueix animaló que es cria en aigües estancades: tant aquest nom com l'article personal «*eb*» ja mostren que són naixements d'aigua insignificants, als quals es donen noms recents; i en cap de les tres obres no es parla d'aigües termals.

MONTCADA

L'antic castell i turó, pel peu del qual el Besòs entra en el Pla de Barcelona; i el poble i municipi que s'hi formà dessota.

PRON. POP. no n'hi ha hagut d'altra que *munçáda*, com sap tothom que visqui o hagi viscut avui, o altre temps, a prop de la ciutat.¹

La història i origen d'aquest nom està tan aclarida i divulgada, com la del noble i cabdal llinatge que hi tenia el seu niu en el castell, que quasi ens podríem limitar a reproduir o extractar alguns paràgrafs etim. que tinc publicats en *E.T.C.*: MONS CATANI 'la muntanya del càdec' (ll. CATANUS), arbust semblant al ginebre: és sabut que els ginebres abunden molt en els turons del Vallès.

⁴⁵ Així conclouem, després d'escriure prevenint contra la desorientació que poden causar els errors que cometen els clergues medievals en esmentar els NLL en llurs formes baix-llatines. Així Balari s'equivocà en atribuir valor etimològic a una grafia d'aquest, que en un doc. escadusser apareix anomenat *Monti scataní*, segmentant malament la -sc- d'un genitiu *Montis catani*. Es comprèn per l'isolament d'aquesta dada, i ja per la impossibilitat d'una evolució fonètica d'això que donés *Montcada*.

⁵⁰ També s'hi errà Aebischer, en donar importància a una suposada variant «Mont Catlan» segons lectura